

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXI. An Arbitrij libertas sit ab & Coactione, & Neceßitate? Idque etiam in
Deo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

XXXIV. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINI & CALVINISTARVM effata ac
Maximæ sunt plures.

1. Liberum arb. est extinctum & amissum
per pec. orig.

CHRISTVS. At ego dixi, Matth.
19. *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.*
Mat. 23. *Volui congregare filios tuos, & No-
luisti.* Apoc. 3. *Ecce sto ad ostium, & pulso; si
quis aperuerit mihi, intrabo.*

2. Plenum talibus vetus est Test. Vt
Num. 30. *In arbitrio viri erit, siue faciat siue
non faciat.* Deut. 30. *Proposui vobis vitam
& mortem. Elige vitam, vt viuas.* Ios. 24.
*Eligite quod placet, cui potissimum seruire de-
beatis.* 2. Reg. 24. *Trium tibi datur optio; eli-
ge vnum ex his.* Eccl. 31. *Qui potuit transgre-
di, & non est transgressus; & facere mala, &
non fecit.*

XXXV. ANTICHRISTIANISMVS.

LIBER. arb. vires naturales tolluntur per pe-
actualia.

Ita CALVINISTÆ.

CHRISTVS. At præter iam dicta,
testantur exempla peccantium actuali-
liter, & tamen libertatem arbitrij ter-
uantium saluam. Hinc Caino dictum
Gen. 3. *Sub te erit appetitus eius, & tu domi-
naberis illius.* Dauidi post peccata dicitur,
Trium tibi datur optio: elige. &c. 2.
Reg. 24.

XXXVI. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINISTÆ. Gratia sufficiens necessitat a-
nimam liberumque arbitrium.

CHRISTVS. At ego ipse adhibui,
adhiberique curo Monita, Præcepta,

Confilia, Minas, Incepciones, Lauda-
tiones, Præmia, pœnasque; tanquam ad
homines liberi arbitrij; quo vocanti, sa-
na suadenti ac iubenti pareant; si velint.
Hinc Mat. 23. *Quoties volui congregare fi-
lios tuos.* &c. Isa. 50. *Vocaui, & non erat, qui
audiret.* Ier. 7. *Vocaui vos, & non respondi-
stis.* Zach. 1. Ios. 2. Ezech. 18. *Conuertimini,
& agite pœnitentiam.* Sic excitatis si li-
berum est sequi; ergo gratia excitans nõ
tollit lib. arbitrium: Si non est liberum;
ergo vanæ sunt minæ, pœnæ, incepcatio-
nes.

Manet interim istud Ioan. 6. *Nemo po-
test venire ad me, nisi Pater meus tra xerit e-
um:* Trahit enim non vi cogendo; sed a-
more, affectuque illiciendo.

QVÆSTIO XXI.

*An arbitrij libertas sit ab & Coactione
& Necessitate? Idque etiam in
Deo?*

XXXVII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTÆ volunt per solam
libertatem à coactione; non illam à neces-
sitate; constitui liberum arbitrium. Vide Luth-
ro. c. p. 4. q. 37.

CHRISTVS. Ad liberum Arbi-
trium requiritur Libertas vt aqu: tum
à Coactione, tum à Necessitate.

1. Vnde Eccl. 15. *Deus dereliquit homi-
nem in manu consilij sui: adiecit mandata: Si
Volueris ea seruare, conseruabunt te. Apposuit
tibi ignem & aquam. &c. Ante hominem vi-
ta & mors, bonum & malum; quod placet ei,
dabitur illi.* Hæc verò libertas arbitrij est
& à Coactione & à Necessitate: Itemque
est inter Contradictoria: velle & non
velle

velle; & inter Contraria, Eligere & Refpuere. Sic Eccl. 31. *Erit illi gloria aeterna, qui potuit transgredi, & non est transgressus; & facere mala, & non fecit.* Ita. 66. *Iudæi, quæ nolui elegerunt.* Hæc verò illicita est libertatis licentia. Sic, Iere. 3. *Fecisti mala, & potuisti, sc. liberè; et si non licitè.*

2. Ego dixi, Mat. 16. *Si quis VULT venire post me: non cogo, non necessito.* Ibid. *Si VIS ad vitam ingredi, serua mandata.* Mat. 14. *Aut facite arborem bonam, & fructum eius bonum; Aut facite arborem malam &c. quasi dicat, liberum stat vobis utrumque.*

3. Sic & Apostolus. Rom. 6. *Velle adiacet mihi: perficere autem bonum non inuenio.*

2. Cor. 8. *Non solum facere, sed & Velle cepisti anno priore; nunc & facto perficite: Vt, que admodum promptus est animus Voluntatis, ita sit & perficiendi ex eo quod habetis, tum ex natura, tum ex gratia, Non quod, ait 2. Cor. 3. Sufficientes sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis: sed Sufficientia nostra ex Deo est.* Phil. 2. *Deus est enim, qui operatur in nobis Velle & Perficere, pro bona voluntate.*

4. Idque sine vi coactionis seu necessitatis.

Vnde Gen. 4. *Nonne, si bene egeris, recipies: Si autem male, statim in foribus peccatum tuum aderit? Sed sub te erit Appetitus tuus; at tu Dominaberis illius, in utramlibet partem.* Luc. 7. *Pharisæi autem & Legis periti consilium Dei spreuerunt in semetipsis; non in vi alia cuiusquam, non baptizati ab eo.*

XXXVIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTÆ volunt Deum necessariò agere, quæcunque agit.

CHRISTVS. At Ego inquam Mat. 3. *Potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ; tamen nunquam fecerit: non igitur omnia fecit, quæ potuit; plura supersunt.*

Item Mat. 19. *Facilius est camelum per foramen acus transi. quam diuitem. &c. Quanquam apud homines hæc impossibile est: apud Deum omnia possibilia sunt.*

2. Et tamen verè Psaltes, 113. *Omnia, quæcunque voluit, fecit, finita infinitus; proinde infinities plura potest.* Verum, Eph. 1. *Qui operatur omnia secundum Consilium voluntatis sue, sc. per Cognitionem & Voluntatem suam.*

3. Deus potest facere, quæ non facit; & potest non facere, quæ facit, ut habens Omnipotentiam liberam ac voluntariam, Ita Dan. 3. *Potens est Deus nos de manibus tuis liberare, ô Rex: Quod si noluerit. &c.* Sic & Hester 13. *Non est qui possit resistere tue voluntati: Si decreueris liberare nos, continuo liberabimur.* Et fecit. Sap. 11. *Non erat impossibilis manus tua immittere illis multitudinẽ vrforum, aut audaces leones. &c.* Et non fecit. Ibid. *Misereris omnium, quia omnia potes: dissimulans peccata hominum propter penitentiam: punire potest, si vellet: ergo liber.*

Denique mea vox hæc, Mat. 26. *An putas, quia non possum rogare Patrem meum, & exhibebit mihi modo plusquam XII. legiones Angelorum? Non feci tamen.* Mea hæc, Mar 14. *Abba Pater, omnia tibi possibilia sunt.*

QVÆSTIO XXII.

An lumine naturæ solius cognosci possit, esse Deum, & vnum?

XXXIX. ANTICHRISTIANISMVS.

Q

LVTHERO-